

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO IN PROSTOR

Komisija za ad hoc nadzor nad delom Agencije za civilno letalstvo

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 82 82
F: 01 478 81 39
E: gp.mzp@gov.si

Številka: 061-5/2011/27-08321269
Datum: 29. 8. 2012

**Končno poročilo o opravljenem nadzoru
Javne agencije za civilno letalstvo Republike Slovenije
(13. - 14. avgust 2012)**

1 Povzetek

Na podlagi 179.k člena Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 81/10 - uradno prečiščeno besedilo) (v nadaljevanju: ZLet), 35. člena Sklepa o ustanovitvi Javne agencije za civilno letalstvo Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 81/10) in sklepa ministra za infrastrukturo in prostor (št. 061-5/2011/21-0832169) je Komisija za ad hoc nadzor nad delom Agencije za civilno letalstvo (v nadaljevanju: komisija) opravila nadzor nad zakonitostjo, učinkovitostjo in uspešnostjo dela Javne agencije za civilno letalstvo Republike Slovenije (v nadaljevanju: CAA). Imenovana komisija je pregledala delo CAA od dneva ustanovitve dalje, v skladu s programom nadzora. Komisija je odkrila pomanjkljivosti, ki so opisane v 3. poglavju tega poročila.

V skladu s Programom nadzora št. 061-5/2011/24-08 z dne 9. 8. 2012, na podlagi četrtega odstavka 179.k člena ZLet in v skladu s predpisi EU o načinu dela EASA pri opravljanju inšpekcijskih pregledov standardiziranja oziroma o določitvi postopkov za izvajanje inšpekcijskih pregledov komisije na področju varovanja letalstva, CAA do 10. 9. 2012 pripravi akcijski načrt za odpravo ugotovljenih neskladij.

2 Potek nadzora

2.1 Obseg

Nadzor je obsegal vzorčna področja, ki jih urejajo predpisi Republike Slovenije in predpisi EU, ki jih pristojni nadzorni organi EU ne nadzorujejo ali še niso opravili nadzora (na primer: navigacijske službe zračnega prometa).

2.2 Sodelujoči

Na strani komisije so pri izvedbi nadzora v CAA sodelovali:

- Jožef Slana, vodja komisije,
- Melita Pristov, članica komisije,
- Damjan Horvat, član komisije,
- Alenka Babnik, članica komisije in
- mag. Marko Rusjan, član komisije.

Jože Taler je sodeloval pri internem delu (pregled dokazil, oblikovanje vprašanj, ugotavljanje ustreznosti zapažanj in ugotovitev, ipd.) in usklajevanjih komisije.

Na strani CAA so pri izvedbi nadzora sodelovali:

- Žiga B. Kotnik, direktor,
- mag. Nataša Bešter,
- mag. Saša Rakar,
- Jasna Smonkar,
- mag. Polonca Vagaja Hribar,
- mag. Stanislav Krivec,
- Cvetko Stane,
- Gorazd Habjan,
- Andrej Perc,
- Samo Hribar,
- Urška Kovačič,
- Rok Piciga,
- Valter Premate,
- Srečko Janša,
- Ivo Frančič,
- Davorin Žibrik in
- Olivera Gačnik.

2.3 Program izvedbe

Ponedeljek, 13. 8. 2012

- 9:00 9:30 Uvodni sestanek
- 9:30 10:30 Predstavitev CAA
- 10:30 - 11:15 Poročila zunanjih nadzornih organov (ICAO, ECAC, EU, EASA)
- 11:45 - 12:45 Nadzor v skladu s kontrolnimi seznamami
- 12:45 14:45 Nadzor v skladu s kontrolnim seznamom po strokovnih področjih dela CAA

Torek, 14. 8. 2012

- 8:30 11:30 Nadzor v skladu s kontrolnim seznamom po strokovnih področjih dela CAA

Petek, 17. 8. 2012

- 10:00 11:00 Predstavitev rezultatov nadzora CAA - zapažanja, ugotovitve in morebitna neskladja

3 Ugotovitve

Komisija je pooblaščenca za izvedbo nadzora in pregled dokumentacije v zvezi z zakonitostjo, učinkovitostjo in uspešnostjo dela CAA od dneva ustanovitve dalje in pri tem na podlagi četrtega odstavka 179.k člena ZLet upošteva določbe predpisov EU o načinu dela EASA pri opravljanju inšpekcijskih pregledov standardiziranja oziroma o določitvi postopkov za izvajanje inšpekcijskih pregledov komisije na področju varovanja letalstva. To pomeni, da se mora pri nadzoru upoštevati:

- Uredba komisije (ES) št. 736/2006 z dne 16. maja 2006 o načinih dela Evropske agencije za varnost v letalstvu pri opravljanju inšpekcijskih pregledov standardiziranja (UL L št. 2129, str. 10), kakor je bila spremenjena z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 90/2012 z dne 2. februarja 2012 (UL L št. 31, str. 1) in
- Uredba Komisije (EU) št. 72/2010 z dne 26. januarja 2010 o določitvi postopkov za izvajanje inšpekcijskih pregledov Komisije na področju varovanja letalstva (UL L št. 23, str. 1).

Glavna ugotovljena neskladja (nepravilnosti) so:

1. zaposlovanje brez predpisanih delovnih izkušenj na letalskem področju (primera: ga. Andreja Kikec Trajković, nadzornik I, ki je pred tem delala v odvetniški pisarni, in g. Igor Žorga, nadzornik II, ki je bil pred tem zaposlen v inšpektoratu za delo);
2. CAA usposablja zaposlene na določenih delovnih mestih za naloge, ki na teh delovnih mestih niso sistemizirane oziroma za naloge, ki se na teh delovnih mestih ne opravljajo, taka strokovna usposobljenost pa tudi ni pogoj za zaposlitev (primer g. Rok Piciga in njegovo usposabljanje za pilota prosto letečega balona, skupaj za plačilo 3.510,00 EUR. G. Piciga dela na delovnem mestu področni svetovalec III, sistemizirane naloge so predvsem splošne narave, prav tako pa za to delovno mesto ni pogoj katerakoli licenca);
3. CAA ne zagotavlja zadostnega usposabljanja zaposlenih z delovnega področja letališč, vzletišč in varovanja;
4. CAA sistemsko ne izvaja stalnega nadzora in nadzora nad izvajanjem predpisov (t.i. inšpekcijskega nadzora) o jadralnem zmajarstvu in jadralnem padalstvu ter ultralahkih letalnih napravah (področja, na katerih je bilo v letu 2009 32, leta 2010 39 in leta 2011 38 letalskih nesreč);
5. CAA sistemsko ne izvaja stalnega nadzora in nadzora nad izvajanjem predpisov (t.i. inšpekcijskega nadzora) na področju spričeval in dovoljenj za posebne namene (77. člen ZLet, skupaj izdanih 23 dovoljenj) in nadzora nad izvajanjem predpisov o zračnem prevozu za lastne potrebe (78. člen ZLet);
6. CAA sistemsko ne izvaja stalnega nadzora in nadzora nad izvajanjem predpisov (t.i. inšpekcijskega nadzora) o pravicah invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo v zračnem prevozu;
7. CAA sistemsko ne izvaja nadzora nad izvajanjem predpisov (t.i. inšpekcijskega nadzora) glede vzletišč iz predpisov o vzletiščih;
8. CAA sistemsko ne izvaja stalnega nadzora in nadzora nad izvajanjem predpisov (t.i. inšpekcijskega nadzora) glede ovir zunaj con letališč in pod zračnimi potmi iz predpisov o letališčih;
9. CAA pri izdaji obratovalnega dovoljenja za letališče Edvarda Rusjana Maribor ni upoštevala negativnih ugotovitev iz predhodnega stalnega nadzora s področja varovanja z dne 05.04.2012.
10. CAA ne vodi postopkov potrjevanja programov usposabljanj oziroma izdaje dovoljenj za delo letalskih šol (primer potrjevanja programov usposabljanj za rentgenologe – PAN elektronik, d.o.o. in za prevoz nevarnega blaga v zračnem prometu za zunanje izvajalce – Adria Airways, d.d.) skladno z veljavno zakonodajo (54. in 56. člen ZLet);
11. enemu podjetju (Zlati zrak, d.o.o.) je bila izdana operativna licenca brez (preverjanja) dokazil o izpolnjevanju finančnih pogojev (upoštevana je bila le izjava stranke in navedbe v poslovnem načrtu);
12. ni zagotovljena stalna (vsakodnevna) pripravljenost za izdajanje direktiv o varnosti, če se v funkcionalnem sistemu upravljanja zračnega prometa in službe letalske navigacije odkrije nevarno stanje, ki zahteva takojšnje ukrepanje;
13. premalo zaposlenih za področja, ki so navedena v točkah 4. do 12. zgoraj.

Pri pregledu zakonitosti in učinkovitosti rabe sredstev (finančno poslovanje) na vzorčnih primerih se pojavi dvom v pravilnost izvedbe javnega naročanja (ni različnih dokazil, drobljenje javnega naročja) oz. v upravičenost nabav informacijske in pisarniške opreme za izvajanje certifikacijskih in drugih upravnih nalog, nalog stalnega nadzora in nadzora varnosti ter nadzora nad izvajanjem predpisov in prekrškovnih postopkov glede na naloge, opisane v sistemizaciji in glede na inšpekcijske priročnike za izvajanje teh nadzorov. V skladu s 47. členom Zakona o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/02, 51/04-EZ-A in 33/11-ZEKom-C) komisija predlaga, da se o tem poda predlog na Računsko sodišče.

V skladu z zgoraj navedenimi uredbami EU o načinu dela EASA pri opravljanju inšpekcijskih pregledov standardiziranja oziroma o določitvi postopkov za izvajanje inšpekcijskih pregledov

komisije na področju varovanja letalstva je komisija pri ocenjevanju izpolnjevanja zahtev iz predpisov Republike Slovenije in predpisov EU določila sledeče vrste ugotovitev in kriterije za razvrščanje ugotovitev:

- a. ugotovitev A- popolnoma skladno;
- b. ugotovitev B- skladno, vendar so priporočene izboljšave na področjih za boljšo učinkovitost;
- c. ugotovitev C- neskladno, z objektivnimi dokazi manjših pomanjkljivosti, ki kažejo neskladnost z veljavnimi zahtevami na področjih;
- d. ugotovitev D- neskladno, z objektivnimi dokazi pomembnih pomanjkljivosti, ki kažejo neskladnost z veljavnimi zahtevami na področjih, ki bi lahko ogrožale varnost, če niso nemudoma odpravljene;
- e. ugotovitev E- področje se ne uporablja;
- f. ugotovitev F- nepotrjeno, CAA se obveže, da bo kmalu po obisku predložila materialne dokaze, ki v času obiska niso bili neposredno na voljo, o skladnosti z ugotovitvami, ki bi bile sicer razvrščene pod ugotovitev C ali D.

VRSTA UGOTOVITVE	ŠTEVILO
A	1
B	3
C	5
D	9
E	/
F	1
Skupaj	19

UGOTOVITEV A:

A-1/2012: Ažurnost poročanja

Letno poročilo o varnostnem nadzoru v zvezi z ukrepi, sprejetimi v skladu z Izvedbeno uredbo EU št. 1034/2011 (Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1034/2011 z dne 17. oktobra 2011 o nadzoru varnosti pri upravljanju letalskega prometa in službah letalske navigacije in spremembi Uredbe (EU) št. 691/2010)

Referenca: 15. člen (Poročanje o varnostnem nadzoru) izvedbene uredbe št. 1034/2011.

Ugotovitev: Letno poročilo o varnostnem nadzoru bo predvidoma pripravljeno v oktobru 2012.

UGOTOVITVE B:

B-1/2012: Ustreznost sistematizacije delovnih nalog

Referenca: drugi in tretji odstavek 3. člena (pristojna organa) Uredbe o izvajanju Uredbe (ES) Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi skupnih pravil glede odškodnine in pomoči potnikom v primeru zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov ter o razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 295/91 (Uradni list RS, št. 61/05)

Ugotovitev: V sistematizaciji delovnega mesta 0608, področni sekretar (g. Srečko Janša), je zapisano vodenje postopkov v zvezi s pritožbami potnikov. Pritožbe letalskih potnikov se obravnava v skladu z Uredbo o izvajanju Uredbe (ES) o določitvi skupnih pravil glede odškodnine in pomoči potnikom v primeru zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov. Za nadzor nad izvajanjem uredbe in obravnavo pritožb potnikov glede kršitev je pristojna

CAA. Postopka sta v skladu s to uredbo le inšpekcijska in prekrškovna, ki jih v skladu z 166a. členom ZLet-a lahko vodijo le letalski nadzorniki in nadzorniki, kar pa g. Srečko Janša ni.

B-2/2012: Organizacija in sistemizacija - sistemiziranost delovnih mest glede na naloge CAA na področju stalnega nadzora in nadzora nad izvajanjem predpisov

Referenca: Pravice invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo - 3. člen Uredbe o izvajanju Uredbe (ES) o pravicah invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo v zračnem prevozu.

Ugotovitev: Naloge, ki izhajajo iz Uredbe o izvajanju Uredbe (ES) o pravicah invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo v zračnem prevozu, niso opredeljene v Aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest CAA. Tudi sicer so naloge opredeljene izredno splošno ali "v paketu", čeprav iz narave dejavnosti izhaja, da je tako grupiranje nalog verjetno prej izjema kot pravilo. Ni evidenc o opravljenih stalnih nadzorih in nadzorih nad izvajanjem prepisov.

B-3/2012: Register zrakoplovov

Referenca: 25. člen ZLet in Pravilnik o vsebini glavne knjige registra zrakoplovov (Uradni list RS, št. 2/91).

Ugotovitev: Glavna knjiga zrakoplovov se vodi v elektronski obliki in ne vsebuje vseh podatkov, ki se zahtevajo v 3. členu Pravilnika o vsebini glavne knjige registra zrakoplovov.

UGOTOVITVE C:

C-1/2012: Strokovna usposabljanja zaposlenih

Referenca: Tretji odstavek 168.b člena ZLet, Pravilnik o strokovni usposobljenosti letalskih nadzornikov in nadzornikov (Uradni list RS, št. 2/11).

Ugotovitev: Pri vzorčnem pregledu sistemiziranih nalog in strokovnega usposabljanja zaposlenih je bilo ugotovljeno, da se posamezni zaposleni usposabljujejo za naloge, ki na njihovih delovnih mestih niso sistemizirane in jih tudi ne izvajajo (ali ne smejo izvajati). Gre za primer delovnega mesta 0311 - področni svetovalec (usposablja se za pilota toplozračnega balona) III in 0608 - področni sekretar (usposablja se za naloge nadzora na področju navigacijskih služb zračnega prometa).

C-2/2012: Izpolnjevanje pogojev za zaposlitve na delovnih mestih

Referenca: 168. člen ZLet in Pravilnik o strokovni usposobljenosti letalskih nadzornikov in nadzornikov (Uradni list RS, št. 2/11).

Ugotovitev: Komisija je preverila izpolnjevanje pogojev za zaposlitev štirih naključno izbranih javnih uslužbencev. V treh primerih je opaziti nepravilnosti pri zaposlovanju, predvsem glede izpolnjevanja pogojev, kar vzbuja dvom tudi v ostala zaposlovanja in razporeditev na delovna mesta. To vprašanje je treba v celoti ponovno pregledati.

V primeru ga. Andreje Kikec Trajković (nadzornik D) je na podlagi priloženih dokazil s strani CAA ugotovljeno, da ob nastopu zaposlitve ni izpolnjevala pogoja najmanj 2 leti delovnih izkušenj na področju, na katerem bo opravljal letalski nadzor - niti ga ne more doseči ob upoštevanju 168.a člena Zlet.

V primeru g. Igorja Žorge (nadzornik II) je na podlagi priloženih dokazil s strani CAA ugotovljeno, da ob nastopu zaposlitve ni izpolnjeval pogoja glede zahtevanih delovnih izkušenj za imenovanje (najmanj 6 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 2 leti na področju, na katerem bo opravljala letalski nadzor - ne izpolnjuje obeh pogojev), niti tega ne bo dosegel ob upoštevanju 168.a člena ZLet.

V primeru g. Damijana Obreze (letalski nadzornik III) je na podlagi priloženih dokazil s strani CAA ugotovljeno, da ob nastopu zaposlitve ni izpolnjeval pogoja glede zahtevanih delovnih izkušenj za imenovanje (najmanj 1 leto delovnih izkušenj na letalskem področju in letalska licenca). CAA je sicer kot dokazilo priložila pogodbo o poslovnem sodelovanju med podjetjem Adria Airways, d.d. in podjetjem Obreza, d.o.o., iz katere pa ni razvidno, ali je g. Obreza pri podjetju Obreza, d.o.o., na podlagi te pogodbe, pridobil za skupno eno leto delovnih izkušenj oziroma koliko ur je bilo izvedenih na podlagi te pogodbe.

C-3/2012: Potrjevanje programov usposabljanj oziroma izdaje dovoljenj za delo letalski šoli s področja varovanja

Referenca: 54. in 56. člen ZLet, 4. člen Uredbe (ES) št. 300/2008 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2008 o skupnih pravilih na področju varovanja civilnega letalstva in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2320/2002 (Besedilo velja za EGP) in 2. člen Uredbe Komisije (EU) št. 185/2010 z dne 4. marca 2010 o določitvi podrobnih ukrepov za izvajanje skupnih osnovnih standardov za varnost letalstva (Besedilo velja za EGP).

Ugotovitev: V okviru nadzora so bili naključno preverjeni izvajalci usposabljanj s področja varovanja. Ugotovljeno je bilo, da obstaja en izvajalec usposabljanj rentgenologov - Pan Elektronik, ki izvaja usposabljanja izključno na podlagi »Programa usposabljanja rentgenskega operatorja« z dne 14. 2. 2012 ter »Programa obnovitvenega usposabljanja rentgenskega operatorja« z dne 14. 2. 2012. Navedena programa je odobrila CAA in nista bila določena s strani ministra, kot je to urejeno v 54. členu ZLet. Ravno tako je bilo ugotovljeno, da izvajalec usposabljanja nima potrjenih priročnikov usposabljanj s strani CAA, kot to določa drugi odstavek 54. člena ZLet in nima dovoljenja za delo letalske šole izdanega s strani CAA, kot to določa 56. člen ZLet. V okviru postopka odobritve navedenih programov je CAA na terenu opravila pregled izpolnjevanja pogojev.

C-4/2012: Potrjevanje programov usposabljanj oziroma izdaje dovoljenj za delo letalski šoli s področja prevoza nevarnega blaga

Referenca: 54. in 56. člen ZLet, 3. in 46. člen Zakona o prevozu nevarnega blaga (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 41/09 in 97/10) in Poddela R - Zračni prevoz nevarnega blaga, Priloge III Uredbe Sveta (EGS) št. 3922/91 z dne 16. decembra 1991 o uskladitvi tehničnih predpisov in upravnih postopkov na področju civilnega letalstva s spremembami (UL L 373, 31.12.1991, str. 4).

Ugotovitev: Pri pregledu postopka potrjevanja programa usposabljanja je bilo ugotovljeno, da Adria Airways, d.d. izvaja usposabljanja na podlagi programa »Dangerous Goods Training Programme – DGTP, Issue 4, Effective: 01.01.2012«, ki ga je CAA potrdila izključno v angleškem jeziku 6. 4. 2012. Program je združen s priročniki o usposabljanju in vsebuje osnutka certifikatov, ki jih izdaja Adria Airways, d.d. posameznikom »Appendix 1 Specimen of Certificate (to individuals)« in družbam »Appendix 2 Specimen of Certificate (to company)«, ki so pri njih opravili usposabljanje. Ugotovljeno je bilo, da program ni bil določen s strani ministra, kot izhaja iz 54. člena ZLet, ter da osnutek certifikata – Appendix 1, vsebuje v nogi tudi logotip IATA MEMBER in A STAR ALLIANCE MEMBER, medtem ko osnutek certifikata – Appendix 2 vsebuje v nogi le logotip A STAR ALLIANCE MEMBER. CAA je letalskemu prevozniku Adria Airways, d.d. dne 30. 7. 2012 na podlagi zgoraj navedenega programa podaljšala dovoljenje za delo letalski šoli za usposabljanje letalskega osebja in drugega

strokovnega osebja po programu za usposabljanje s področja prevoza nevarnega blaga v letalskem prometu.

C-5/2012: Izvajanje postopkov izdaje/odvzema operativnih licenc

Referenca: 166. in 175. člen ZLet, 3., 4. in 5. člen Uredbe (ES) št. 1008/2008 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (prenovitev) in Uredba o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (Uradni list RS, št. 97/09).

Ugotovitev: Pri pregledu postopka izdaje oziroma odvzema operativnih licenc sta bila naključno izbrana letalska prevoznika Zlati zrak, d.o.o. in Adria Airways, d.d. Pri vpogledu v dokumentacijo je bilo ugotovljeno, da CAA uporablja t.i. kontrolne sezname ter da z gledno vodi vso dokumentacijo s tem v zvezi. CAA je gospodarski družbi Zlati zrak, d.o.o. izdala operativno licenco dne 18. 8. 2011. V odločbi je navedeno, da je bilo pri izdaji operativne licence poleg ostalih pogojev preverjeno tudi izpolnjevanje finančnih pogojev iz 5. člena Uredbe 1008/2008, za kar CAA ni mogla pri nadzoru dati nobenega dokazila. Iz razgovora je bilo razumeti, da je CAA pri tem vprašanju upoštevala izključno navedbe letalskega prevoznika iz poslovnega načrta. CAA je na željo letalskega prevoznika Zlati zrak, d.o.o. zaradi pomanjkanja finančnih sredstev odvzela operativno licenco dne 26. 1. 2012.

UGOTOVITVE D:

D-1/2012: Nadzora nad izvajanjem prevoza za lastne potrebe

Referenca: 77. člen (spričevala in dovoljenja za posebne namene) in 78. člen (zračni prevoz za lastne potrebe) ZLet.

Ugotovitev: Ugotovljeno je, da nadzor vrši samo ena oseba, kar je glede na število vpisov iz omenjenih dveh členov ZLet premalo, saj je na področju, ki ga ureja 77. člen, 23 subjektov (zavezancev) za stalni nadzor, glede nadzora nad dejavnostjo iz tega člena pa ni nobenega systemskega nadzora. Komisiji ni bil predložen plan nadzora (tako stalnega kot inšpekcijskega) na tem področju.

D-2/2012: Naloge na področju izvajanja nadzora nad izvajanjem predpisov in sicer glede pravic invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo

Referenca: 3. člen Uredbe o izvajanju Uredbe (ES) o pravicah invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo v zračnem prevozu.

Ugotovitev: Na področju pravic invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo se ne izvajajo naloge nadzora nad izvajanjem predpisov. Iz pojasnil je razvidno, da se naloge izvajajo le v okviru izvajanja nalog izdaje obratovalnih dovoljenj letališč.

D-3/2012: Naloge na področju izvajanja nadzora nad izvajanjem predpisov in sicer glede Uredbe o jadralnem zmajarstvu in jadralnem padalstvu

Referenca: 2. člen Uredbe o jadralnem zmajarstvu in jadralnem padalstvu (Uradni list RS, št. 13/99) v zvezi z ureditvijo pristojnosti po Zakonu o letalstvu, kot je bil zadnjič spremenjen in dopolnjen z ZLet-C.

Ugotovitev: Ugotovljeno je bilo, da na tem področju ni izrecno sistemiziranega delovnega mesta, ki bi pokrival to področje. Ni vzpostavljenega sistema stalnega in ne inšpekcijskega

nadzora. V letu 2011 sta bila opravljena dva nadzora in v letu 2012 letu dva nadzora, oba na podlagi prijave. Ni plana nadzora na omenjenih področjih. Praktično gre za neizvajanje sistemskega stalnega nadzora in nadzora nad izvajanjem predpisov o jadralnem zmajarstvu in jadralnem padalstvu ter ultralahkih letalnih napravah (področja, na katerih je bilo v letu 2009 32, leta 2010 39 in leta 2011 38 letalskih nesreč).

D-4/2012: Naloge na področju izvajanja nadzora nad izvajanjem predpisov in sicer glede Pravilnika o ultralahkih letalnih napravah

Referenca: Pravilnik o ultralahkih letalnih napravah. (Uradni list RS, št. 11/08) v zvezi z ureditvijo pristojnosti po ZLet, kot je bil zadnjič spremenjen in dopolnjen z ZLet-C.

Ugotovitev: Ugotovljeno je bilo, da na tem področju ni izrecno sistemiziranega delovnega mesta, ki bi pokrival to področje. Ni vzpostavljenega sistema stalnega in ne inšpekcijskega nadzora. Ni plana za stalni nadzor in nadzor nad izvajanjem predpisov, tako glede plovnosti ULN in kot glede izpitov in dovoljenj za pilote ULN. Praktično gre za neizvajanje sistemskega stalnega nadzora in nadzora nad izvajanjem predpisov o jadralnem zmajarstvu in jadralnem padalstvu ter ultralahkih letalnih napravah (področja, na katerih je bilo v letu 2009 32, leta 2010 39 in leta 2011 38 letalskih nesreč).

Plan dela CAA za leto 2012 predvideva nadzor nad izvajanjem predpisov na različnih področjih, vendar se glede letalskih šol, izpraševalcev in učiteljev (jadralnih padalcev) praktično ne izvaja. Gre za področja, kjer se te naloge nadzorujejo v okviru postopkov licenciranja osebja (vse vrste in oblike pridobivanja privilegijev upravljanja/pilotiranja zrakoplovov) in letalskih šol, ne pa kot samostojni postopek nadzora.

D-5/2012: Naloge na področju izvajanja nadzora varnosti pri upravljanju letalskega prometa in službah letalske navigacije (Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1034/2011 z dne 17. oktobra 2011 o nadzoru varnosti pri upravljanju letalskega prometa in službah letalske navigacije in spremembi Uredbe (EU) št. 691/2010)

Referenca: 12. člen (Zmogljivosti varnostnega nadzora) izvedbene uredbe št. 1034/2011.

Ugotovitev: Certificiranje in nadzor izvajalcev navigacijskih služb zračnega prometa ter osebja navigacijskih služb zračnega prometa izvajata le dva nadzornika, kar je premalo za vodenje postopkov izdaje dovoljenj in izvajanje stalnega ter inšpekcijskega nadzora. Nihče tudi ni usposobljen za nadzor službe letalske meteorologije, kar pomeni, da se ne izvaja ustrezen nadzor nad to službo. Zaradi pomanjkanja nadzornikov ni zagotovljena stalna (vsakodnevna) pripravljenost za izdajanje direktiv o varnosti, če se v funkcionalnem sistemu upravljanja zračnega prometa in službe letalske navigacije odkrije nevarno stanje, ki zahteva takojšnje ukrepanje. CAA je preko javnih razpisov neuspešno iskala nove (letalske) nadzornike, za katere so sistematizirana delovna mesta.

D-6/2012: Izvajanje programa usposabljanja za področje letališč

Referenca: 167. in 168. člen ZLet in 4. člen Pravilnika o strokovni usposobljenosti letalskih nadzornikov in nadzornikov (Uradni list RS, št. 2/11).

Ugotovitev: Sektor za letališča, vzletišča in varovanje je izdelal plan usposabljanj za leto 2012 in zajema 14 usposabljanj. Za področje letališč in vzletišč je bil plan usposabljanj realiziran v višini cca. 7% (realizirano eno usposabljanje). Cca. 43% usposabljanj (šest usposabljanj) še vedno nima določenega datuma, cca. 36% usposabljanj (5 usposabljanj) je bilo storniranih zaradi premajhne udeležbe oz. drugih razlogov, ostalih 14% usposabljanj (2 usposabljanji) pa je predvidenih jeseni 2012. Novo zaposlena ga. Karmen Kvas Randelović in g. Darko Rebolj se

usposabljata tudi na terenu kot sodelujoča pri stalnih nadzorih in nadzorih nad izvajanjem predpisov s področja dela.

D-7/2012: Zmogljivosti stalnega nadzora in nadzora nad izvajanjem predpisov za področje vzletišč

Referenca: 179.i člen ZLet, Pravilnik o strokovni usposobljenosti letalskih nadzornikov in nadzornikov (Uradni list RS, št. 2/11) in Pravilnik o vzletiščih (Uradni list RS, št. 58/92).

Ugotovitev: V Sektorju za letališča, vzletišča in varovanje je zaposlenih 10 oseb od katerih sta dve predvideni za pokrivanje področja vzletišč. Od teh dveh oseb lahko nadzore nad izvajanjem predpisov trenutno izvaja samo ena oseba, ena oseba pa za izvajanje teh nalog ni ustrezno sistemizirana in nima pooblastil. Na tem področju se stalni nadzor in nadzor nad izvajanjem predpisov ne izvajata sistemsko (trenutno je v registru 37 vzletišč - stanje na dan 13. 8. 2012). Sektor za letališča, vzletišča in varovanje je izdelal plan nadzora za leto 2012 – »Naloge nadzora v letu 2012 – stalni nadzor in inšpekcijski nadzor« za področje letališč in vzletišč, za katerega ni evidenc, ki bi kazale njegovo realizacijo. CAA izvaja na vzletiščih stalne nadzore enkrat letno v okviru izdaje obratovalnega dovoljenja (večinoma v letalski sezoni in sicer od maja do septembra tekočega leta). CAA ne izvaja nadzora nad izvajanjem predpisov o vzletiščih. V prihodnosti, ob izpolnitvi pogojev za izvajanje nadzorov novo zaposlenih, predvidevajo izvedbo nadzorov vzletišč tudi ob vikendih. Pri nadzoru področja vzletišč je bilo na podlagi »Načrta službenih poti za maj 2012« ter razgovorov ugotovljeno, da izvaja oziroma sodeluje pri izvajanju nadzorov vzletišč v okviru izdaje ali podaljšanja dovoljenj tudi g. Matevž Campolunghi, ki za to ni ustrezno sistemiziran in nima pooblastil.

D-8/2012: Zmogljivosti za nadzor na področju ovir

Referenca: 102. do 116. in 320. do 332. člen Pravilnika o letališčih, 4. in 8.a člen Uredbe (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu in razveljavitvi Direktive Sveta 91/670/EGS, Uredbe (ES) št. 1592/2002 in Direktive 2004/36/ES (Besedilo velja za EGP) in Pravilnik o strokovni usposobljenosti letalskih nadzornikov in nadzornikov (Uradni list RS, št. 2/11).

Ugotovitev: V Sektorju za letališča, vzletišča in varovanje je zaposlenih deset oseb, od katerih je pet predvidenih za pokrivanje področja ovir. Od teh pet oseb lahko nadzore na dizvajanjem predpisov trenutno izvajata samo dve osebi, dve osebi ne izpolnjujeta zahtevanih pogojev, ena oseba pa za izvajanje nadzorov ni ustrezno sistemizirana in nima pooblastil. Ni dokazil, da se na tem področju stalni nadzor in nadzor nad izvajanjem predpisov izvajata sistemsko. Sektor za letališča, vzletišča in varovanje nima izdelanega plana nadzora ovir. CAA ne izvaja rednih nadzorov ovir zunaj con letališč in vzletišč ter pod zračnimi potmi. Ovire se pregledujejo izključno v okviru postopkov pred izdajo gradbenega dovoljenja na podlagi listinske dokumentacije in pregleda z orodjem GIS. Ovire v coni letališč, ki so bile pogojevane v predhodnem soglasju, se praviloma pregledajo v okviru tehničnega pregleda. Naravne ovire v coni letališč in vzletišč se pregledujejo v okviru izdaje obratovalnih dovoljenj, kar je bilo razvidno na primeru pregleda dne 29. 5. 2012 na letališču Murska Sobota, pregleda dne 10. 7. 2012 na letališču Slovenj Gradec, pregleda dne 29. 5. 2012 na letališču Ptuj - Moškanjci in pregleda dne 2. 8. 2012 na letališču Postojna.

D-9/2012: Obratovalna dovoljenja in potrjevanje varnostnih programov letališč

Referenca: 102. do 105., 129 in 131. člen ZLet, 12. člen Uredbe (ES) št. 300/2008 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2008 o skupnih pravilih na področju varovanja civilnega letalstva in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2320/2002 (Besedilo velja za EGP) (UL L 97, 9.4.2008, str. 72) in 2. člen Uredbe Komisije (EU) št. 185/2010 z dne 4. marca 2010 o določitvi

podrobnih ukrepov za izvajanje skupnih osnovnih standardov za varnost letalstva (Besedilo velja za EGP) (UL L 55, 5.3.2010, str. 1).

Ugotovitev: Na naključno izbranem vzorcu izdaje obratovalnega dovoljenja Letališču Edvarda Rusjana Maribor je bilo ugotovljeno, da je CAA dne 28. 5. 2012 izdala obratovalno dovoljenje gospodarski družbi Aerodrom Maribor, d.o.o., ki med drugim nalaga tudi posebnosti izvajanja ukrepov s področja varovanja. Posebnosti izvajanja ukrepov s področja varovanja iz navedenega obratovalnega dovoljenja se nanašajo na nadzor nad izvajanjem predpisov s področja varovanja, ki ga je CAA izvedla na Letališču Edvarda Rusjana Maribor dne 11. 5. 2012. Pri nadzoru področja varovanja je bilo naknadno ugotovljeno, da je CAA na Letališču Edvarda Rusjana Maribor poleg nadzora nad izvajanjem predpisov dne 11.05.2012 izvedla tudi stalni nadzor s področja varovanja dne 5. 4.2012, katerega negativne ugotovitve niso upoštevane pri izdaji obratovalnega dovoljenja.

UGOTOVITEV E:

/

UGOTOVITEV F:

F-1/2012: Razporeditev zaposlenih na delovna mesta glede na usposobljenost, sodelovanje v strokovnih komisijah

Referenca: 168. člen ZLet in Pravilnik o strokovni usposobljenosti letalskih nadzornikov in nadzornikov (Uradni list RS, št. 2/11).

Ugotovitev: Komisija je zahtevala predložitev dokazil o razpisu za delovna mesta letalski nadzornik I v sektorju za letalske operacije in licenciranje osebja. Po besedah direktorja CAA ni imela potrebe po razpisu za ta delovna mesta. Komisija ja zaprosila za dokazila za razpise za zaposlitev za omenjena področja, do izdelave končnega poročila komisija še ni prejela listin.

V primeru SAFA nadzora je ugotovljeno, da nadzor opravlja zaposleni, ki tega nima sistemiziranega v opisu del in nalog (g. Krivec).

Ugotovljeno je, da se nadzorov udeležujejo zaposleni, ki formalno ne bi smeli biti imenovani v strokovno komisijo za nadzor (npr. sklep za g. Obrezo). Ugotovljeno je, da se nadzorov udeležujejo zaposleni, ki formalno ne bi smeli biti imenovani v strokovno komisijo za nadzor (npr. sklep za g. Obrezo). Komisija ja zaprosila za več sklepov z različnih letalskih področij za imenovanja v strokovno komisijo za nadzor, do izdelave končnega poročila komisija še ni prejela listin.

Jožef Slana, sekretar
Vodja komisije

Vročiti:

- Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije

V vednost:

- Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, minister